

Oele de uil vertelt

Het Jeugdblad van IWN LEEUWARDEN E.O.

Hier zien jullie alweer de tweede uitgave van ons jeugdblad. Zoals jullie weten kozen we voor de uil. Niet alleen omdat hij heel wijs is, maar met zijn gespitste oortjes kan hij ook goed horen. We hebben hem de Friese naam "OELE" gegeven. Ook nu heeft hij weer heel wat te vertellen. Lees maar.

Oele de uil en zijn vriendjes de weidevogels

In Friesland hebben we veel graslanden en veel water. Sommige vogels houden hier erg van, omdat ze hier broeden en hun eten vinden. Deze vogels noemen we ook wel - de weidevogels. Deze vogels overwinteren in warmere zuidelijke landen zoals bijvoorbeeld Afrika. In het vroege voorjaar keren ze weer terug naar onze graslanden omdat er dan weer voldoende eten te vinden is. Dit komt omdat het in het voorjaar weer warmer wordt, waardoor er weer allemaal bodemdiertjes tevoorschijn komen, zoals insecten, wormen enz.

Doordat het warmer wordt en er voldoende eten te vinden is gaan de weidevogels nesten maken waarin zo'n vier eieren worden gelegd. Na een aantal weken broeden komen de eieren uit.

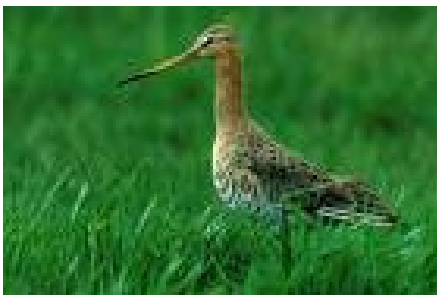
De vogels die in het weiland leven zijn onder andere: de Kievit en een andere weidevogel is de grutto. De grutto is dus een vogel die in de winter naar Afrika vliegt en in het voorjaar weer terug komt om hier te broeden.

Hieronder stellen een paar weidevogels zichzelf even aan jullie voor:

Grutto
Veldleeuwerik
Tureluur
Scholekster en de
Kievit

De grutto

De grutto is een weidevogel. De grutto is ongeveer 36 tot 44 cm groot. Als hij vliegt vallen de witte strepen boven en onder op.

De roep van de grutto klinkt als 'utto utto' dat hij snel achter elkaar aan roept, daarom heet hij "grutto". In de zomer heeft het mannetje van de grutto een oranjebruine kop, nek en borst. Ook de snavel is aan de bovenkant oranje. Hij heeft een lange

vrijwel rechte snavel die iets naar boven is omgebogen. De Grutto hoort bij de familie van de steltlopers.

Naast de gewone grutto bestaat ook de rosse grutto Deze rosse grutto is alleen in het voorjaar en het najaar bij ons te zien en broedt niet in Nederland

De veldleeuwerik

Ik ben niet zo groot, ik ben ongeveer zo groot ben grijs met bruin gekleurd. Op mijn kop heb alleen omhoog als ik mij ergens druk om vlieg ik snel omhoog, en duik ik naar beneden. zien dat ik de veldleeuwerik ben. Ook fluit ik Wanneer ik op de grond ben zeg ik 'tsjirpt' of Je kunt mij zien in weilanden, natte weilanden kleine diertjes, zaden en stukjes van planten. we in de grond. Het lijkt op een rondje en onze eieren. Alleen de vrouwen broeden 11-14 gaan het nest uit na 9 -10 dagen en kunnen vliegen. Na 20 dagen kunnen ze wel vliegen.

als een mus. En ik ik een kuif. Die zet ik maak. Al zingend Hieraan kun je goed dan een vrolijk liedje. 'srit'. en op de hei. Ik eet Onze nesten maken vrouwtjes leggen 3-5 dagen. De jongen dan nog niet direct

De tureluur

De tureluur is ook een weidevogel. De tureluur is ongeveer 25 tot 30 cm groot. Een belangrijk kenmerk zijn de felrode poten. In Nederland komen tureluurs alleen in het voorjaar en in de zomer voor. Het broedseizoen loopt van half april tot in juni. Het broeden duurt ongeveer 22 tot 25 dagen. Deze weidevogel legt gewoonlijk 4 eieren in een kuiltje in het gras in een weiland. De grashalmen rond het nest worden over het nest gebogen waardoor het nest goed verborgen is.

De tureluur broedt vaak op enkele meters afstand van het nest van de Kievit. De tureluur hoort bij de familie van de snip-achtigen. Er broeden minder dan 25.000 broedparen in Nederland. De tureluur staat op de lijst van bedreigde of kwetsbare soorten.

De scholekster

Ik ben zwart wit gekleurd. Mijn snavel en mijn poten zijn mooi oranje. Vrouwtjes en mannetjes zien er hetzelfde uit.

Mijn snavel is lang, zodat ik goed bij Ik eet dieren die in schelpen zitten. En en insecten. Met mijn snavel kan ik ze openmaken om de schelpdieren op trek ik met mijn snavel uit de grond. kan ik goed door de modder lopen.

Je kunt mij vaak horen, ik zeg 'te piet', ik ook wel bonte piet genoemd. Zelfs horen.

Ik woon bij de zee, maar ook in stad. Als het in de winter koud wordt, warmere plek. Als het warmer wordt

mijn eten kan komen ook eet ik wormen schelpen pakken en te eten. Wormen Met mijn lange poten

'piet'. Daarom wordt "s nachts kun je mij

weilanden en in de trek ik naar een kom ik weer terug.

In weilanden broed ik zo in het lange gras. Dan zien andere dieren mij niet zo gauw. Ik maak geen nest ik leg eieren in een kuiltje in het zand of grind. Het nest versier ik soms met kleine steentjes of konijnenkeutels.

In de stad broed ik op platte daken van flats en andere gebouwen
Daken met grind vind ik fijn om op te broeden. Op het dak hoef ik niet bang te zijn voor dieren die mijn jongen willen opeten. Onze vrouwtjes leggen 2 tot 4 eieren die na 3 weken uitkomen. De jongen kunnen na 5 weken voor zichzelf zorgen en gaan dan bij ons (ouders) weg.

Let maar eens op of je mij ziet of hoort.

De Kievit

Mijn naam is kievit, ik roep mijn naam kievit 'kievit'. Luister maar eens goed of je mij hoort roepen. Ik woon meestal in weilanden, en in bouwland. Ik zit het liefst in natte weilanden.

Mijn kleur is zwart wit, maar ik heb ook veren . En ik heb een opvallend kuifje ongeveer zo groot als een duif. Het mannetje zien er bij ons hetzelfde uit. Ik eet diertjes die in de grond leven. En snavel is niet zo lang als die van de daarom kan ik minder diep in de grond Als nest maak ik een kuiltje in de grond. komen na 4 weken uit. Na een maand jongen voor zichzelf zorgen. In de winter zitten we bij elkaar in grote gaat vriezen vliegen we naar een Maar als het iets warmer wordt komen terug. We willen namelijk al snel eieren gaan leggen.

wel groen in mijn op mijn kop. Ik ben vrouwtje en het

ik eet zaden. Mijn scholekster, eten zoeken. Ik leg 4 eieren die kunnen onze

groepen. Als het warmere plek. we al gauw weer

Als er een mens of een dier dicht bij mijn nest komt, vlieg ik laag over hem heen om hem weg te jagen.

Speciale zorg

De weidevogels broeden in de periode dat de boer ook het gras wil maaien. Hoe moet dat nu? De kuikentjes kunnen nog niet vliegen en de bodemdiertjes, zoals verschillende insecten en wormen die ze eten zitten tussen het lange gras.

Natuurorganisaties wachten met maaien totdat de kuikens kunnen vliegen en als ze dan gaan maaien, maaien ze maar een gedeelte van het grasland. Van het andere deel dat dus niet gemaaid word blijft het gras lang. Hierdoor blijft er in het lange gras altijd voldoende eten over voor de jongen. Wat ook erg belangrijk is, is dat de kuikens zich in het hoge gras kunnen verstoppen voor roofdieren zoals bijvoorbeeld kraaien. Organisaties zoals de vogelwacht helpen de boeren onder andere met het zetten van nestbeschermers, dit zijn dingen die ze over de nesten zetten zodat de koeien de nesten niet per ongeluk kapot trappen. Ook worden er wel stokjes bij de nesten gezet, zodat de boer om het nest heen kan maaien. Zo helpen we allemaal een handje mee om de kuikens groot te brengen.

2^e paasdag Lionsfestival

Op 2^e paasdag zijn we door Harry Wijnandts uitgenodigd om een natuurpadje uit te zetten in het Bos van Ypeij tijdens het Lionsfestival. Dat wilden we natuurlijk wel. Mijnheer van Ypeij stelde vragen aan jullie over wat er allemaal in zijn natuurbos leeft en gebeurt.

Zijn jullie er geweest en eruit gekomen? Ik geloof het wel. Ik heb namelijk héél véél

vrijkaartjes voor het Natuurmuseum weg mogen geven. Hoe vonden jullie het om een uilenbal te hebben geplozen?

We vonden het erg leuk dat jullie met zoveel langs zijn gekomen. We hopen jullie over twee jaar weer te treffen!

Ook bedanken we Anne en Anja voor de grote hulp!

Groetjes van Christine, Wiesje, Erik en Marjon
Jeugdwerkgroep IVN Leeuwarden e.o.

Waterdiertjes en ... zoeken op 28 juni in de Merriedobbe

De eerst volgende activiteit die we hebben is "in" de Merriedobbe op 28 juni, nog net voordat je met vakantie gaat. Waterdiertjes zoeken kun je ook in de vakantie doen

..hoe dat moet.. je kunt met ons alvast wat oefenen! En we gaan nog veel meer doen: In de Merriedobbe, de naam zegt het al, lopen ook "wilde" paarden. Misschien komen we ze wel tegen, erg spannend! We komen langs de vogelkijkhut en kunnen even

kijken wat voor vogels er allemaal zijn. We gaan ook mooie plantjes zoeken langs de rand van de dobbe en kijken wat voor mooie vlinders en libellen we tegen komen. Tenslotte gaan we kijken wat er allemaal in het water leeft.

Ben je 6 jaar of ouder en lijkt het je leuk om ook mee te gaan?

Geef je dan op bij Christine Rook 058- 267 08 91.

Als je nog niet kan zwemmen, moet er met je mee. Doe laarzen aan en een nodig om goed door dit gebied te Tot dan!

Christine, Wiesje, Erik, en Marjon
IVN jeugd werkgroep Leeuwarden e.o.

een volwassene lange broek heb je kunnen bangeren!

Wil je toveren: Het zwevende ei!!!

Neem een grote glazen pot en vul hem tot de helft met water. Als je er een ei in doet zinkt dit meteen. Tenminste als hij vers is. Nu gaan we toveren!

Haal het ei eruit en doe nu een paar lepels zout in het water en roer dit goed. Als je het ei er nu in doet, zal het drijven.

Als je nu voorzichtig langs de rand met een bloemengieter water bijvult, zal het ei gaan zweven.

De zwevende-ei-truc lijkt toveren, maar hoe kan dit???

De oplossing van het: Het zwevende ei!!!

Het lijkt toveren, maar: Een ei is net iets zwaarder dan zoet water en daarom zinkt het. Zout water is net iets zwaarder dan een ei en daarom gaat het ei drijven. Zout water is ook zwaarder dan zoet water. Dus als we de pot met zout water bijvullen met zoet water, blijft het zwaardere zoute water onder in de pot zitten. De scheiding tussen het zoute en zoete water is onzichtbaar. Maar juist op die scheiding zweeft het ei: het zakt door het zoete water heen en blijft op het zoute water drijven!!!

Braakballen in de Beurs!

Zaterdag 22 november 2008 organiseerde het IVN braakballen pluisen voor kinderen in de Beurs. Een mooi maar vooral ook een leerzaam initiatief. In onze vorige editie is jullie hierover alles verteld, maar we hadden niet genoeg pagina's om al jullie foto's te plaatsen. Dus hier komen jullie nog eens.

